

CSEHY ZOLTÁN

Uterus

(a Rémtörténetekről)

Nádas Péter 80. születésnapjára

Csehy Zoltán

(Pozsony, 1973):

költő, műfordító, irodalomtörténész, a pozsonyi Comenius

Egyetem docense. Legutóbbi kötetei: *Grúziál Fél év Svájc* (2020), *Aritmikus képzelet – Avantgárd zene, chance poetry és epikus gravitáció* Cselényi László műveiben (2021).

Hogy mi ennyire görögök lehetnénk, hát azt kétlem.
Egyszerűen illeszkednek a mintázatok, a mentségek és a szerepek,
a gyalázat, a társasjátékká fejlesztett lélektani erőszak magyarázatai.

Csalni, öncsalni tapintat, katalogizálni tudomány.

Nem lehet elég jól fékezni, azért van ez.

Hogy a tehetetlenségi erő sodorja időben előre a Kerényi-könyvet,
hogy Platónnal egyszerűbb egy asztalnál,

egy utópiában,

egy alvilágban,

egy ágyban.

Hogy mi értjük meg őt, és nem ő minket. Magunkra értjük genetikusan,
és élvezzük, ha átbeszél rajtunk. Méghogy az opera természetellenes.

Opera omnia.

Lenni hang.

Omnia opera.

A csönd a színpadon halál, de a halál
az operaszínpadon még 10–15 percnyi, különös gonddal lekottázott ének.

Épp úgy, ahogy az életben is. Csak vihogjatok, hiszen nektek is annyi.

Ebben a korszakban nincs szemérmertlenebb,

mint az operáról beszélni, hagyni a szájak előtt lebegő kottavonalak
hullámpárhuzamait. Privát aktalbumokat mutogatni. Ott fényképezni,

fényképezkedni,

ahol a legsötétebb van. Ennyi realizmust nem visel el az irodalom.

Az operában csak a hallhatóig, a kiénekelhetőig mehetünk, ám egyszerre

lehetünk egymáson sokan, ebben rejlik a műfaj fiziológiai tökélye,

hiszen mai perspektívából egy feltámadásra ráriadt, rányüzgő tömegsírt modellál.

A testen túli is lehetséges, de az itt nem igazán számít.

A biológiaiak, a fiziológiaiak jönnek és belebonyolódnak

a szöveg anyagcsere-folyamataiba, ide már nem kell

a prousti dongó és orchidea, itt nem lehet kukkoltodban elmulasztani a megtermé-
kenyítést,

itt nem kell naplót hamisítani,

hogy elrejtjük a szerkesztés menetét.

A nagy gonddal berendezett kis kínzókamrák öröme kimeríthetetlen.

Várnagy Terézben Bánya Teréz 70 éve,

Bánya Terézben Banya Teréz 70 éve,

(Bánya Terézben Bányarém Teréz 70 éve),

Banya Terézben Satöbbi Teréz 70 éve,

Satöbbi Terézben a többi Teréz 70 éve:

ez a kalandpark, ahol a játék lényege, hogy senki se szeressen senkit,

hogy mindenki a maga szólamára koncentrálhasson.

A beszéd mint sztriptízbar, meztelen falusi ebéd,

a lebukás félelme egy kétes hírű, posztmodern klubban.

Hölgyem, Ön melyik mitológézával szimpatizál?

Van-e öndiagnózis? És normális maradt a pszichiáttere?

Bezzeg a szobi ember szép szava,

a szobi ember titkos, szép szava,

aranyat érő, aranyláncra vert szava,

fejfájást gyógyító szép szava,

pentaculum-mágikus szép szava,

csírátlanító, pöcsnövesztő szép szava,

nyelvének szó-érintése,

nemi szervek nélküli, terméketlen nyelvtana!

Megrekedni a pszichoszexuális fejlődés
morfológiájánál. Traumavirágzaskor a finálék izzasztó üvegházakká válnak,
és az elviselhetetlen narciszillatban beveződik a fizika.

De nem az antikvitás!

A lélektan most programozott izomsorvadás
fel sem talált tolókcocsira méretezve.
Űl a három férfi párka, egyre kontúrosabb
a három férfi párka szótlán nézése,
szövíógép nélküli szövése,
küllógát-kiakasztó naturalizmusa,
ahogy pödrik, mérik, elvágják a fonalat,
és ahogy süketülnek a tolószék-robogásban,
ahogy bíznak benne, hogy a víz minden magzathoz kegyelmes.
Ricetto nézte így Pasolininél a kis Genesiót,
ez az egy-isten-háromszemély párka,
ő sem látott jobb megoldást a fulladásnál,
amikor rendezni kezdett a tragikum látványszínházában.
A vizek mindig a szép fiúkba szeretnek bele,
és kötelességünk átengedni őket az isteneknek.
Bezzeg a 13 éves kislány,
a belőle folyó érett vér,
ebben a felkínálkozásban a seb reménytelenül magasztosul fel,
de a gát feltartóztatja a szennyes történést, hiszen itt is az uterus
kísérletezik a test megsejtett retorikai lehetőségeivel.
Hogy lehet ilyen szép, ilyen atlétikusan szép,
ennyire szépen szép és mégis taszító a férfi,
hogy lehet ennyire patológikus ez a megrövidített,
lángosnélküliségre ítélt hiány.
Ki kell söpörni őt az uterusból.
A párja egyben tükre is:
Jónás atya az őszi parkban.
Egy remekül fordított Verlaine-versben megesett csók története.
A novícius mint erotikus tárgy, a kolostor, a szeminárium
mint antiszexshop, hűvös illattal teljes avarbordély,
viszonzásparadoxonból kiködlő malasztház, gyávaságból fetisizmus.
Felmosni az uterusat,
a mások uterusát csókolni meg,
Uterus hodie Virginis floruit,
érik az uterusba ivódott tisztítószer szaga, a fertőtlenítőé,
az uterusban az abortusz emléke érik,
akinek nincs uterus, mehet egy még ellenszenvesebb mitológiába,
a fém hidege az uterusban melegszik, az uterusban visszhang van és beszéd,
ultrahangos vizsgálat van,
kuporgó magzat van, volt, lesz, lenne, lett volna
az uterusban
a behatolások utáni takarítás, kompakt sterilizálás zajlik,
előkészítés egy újabb behatolásra,
Bánya Teréz tisztátalan uterusában az uterusok sűrített történelme van.
Mi marad más?
Szabadon engedni a gyilkos afrikai darazsakat
a szűz uterusból, szabadon engedni a visszatartott darazsakat,
engedni a tolókcocsit a víz felé,
a tekintetet a könyv, a mítoszt a bennünk élő görögök felé.